

ARBETSMILJÖ
VERKET

Kartläggning av risker för våld och hot inom omsorg och skola

Detta häfte är ett hjälpmedel vid kartläggning av risker för våld och hot om våld. Det är avsett för arbetsplatser inom olika omsorgsverksamheter och för grund- och gymnasieskolor.

Genom att besvara frågorna får ni en bild av var riskerna finns och ett underlag till en diskussion om vilka säkerhetsåtgärder som behövs. Det finns plats för att anteckna vilka åtgärder som ska vidtas, vem som har ansvaret för dem och när de ska vara genomförda.

Frågorna utgår från reglerna i föreskrifterna Våld och hot i arbetsmiljön, AFS 1993:2.

1. Risker

Ja

Nej

- a) Går ni alltid igenom arbetsuppgifterna runt varje ny brukare inom omsorgen innan arbetet påbörjas?
- b) Vet du som arbetsgivare var riskerna för våld eller hot om våld finns?
- c) Finns det särskilda risker i vissa situationer eller på vissa platser?
- d) Känner anställda och elever, inklusive nyanställda, vikarier, timanställda och städpersonal, till riskerna?

2. Förebygg

Har ni gjort något för att förebygga riskerna?

3. Agera

Vet alla anställda och elever hur man bör agera i en våldssituation?

4. Handlingsplan

Finns det en handlingsplan för hur våld och hot ska förebyggas där bl.a. stöd och handledning ingår?

5. Lokaler

- a) Förekommer det att obehöriga uppehåller sig i lokalerna?
- b) Förekommer det att obehöriga vistas på skolgården?
- c) Finns det tillräcklig belysning i och utanför lokalerna?

6. Snabb hjälp

Går det att få snabb hjälp vid en vålds- eller hotsituation?

7. Säkerhetsrutiner

- a) Vet alla hur man gör om man behöver kalla på hjälp?
- b) Finns det regler för hur pengar och stöldbärliga föremål ska förvaras?
- c) Finns rutiner och regler dokumenterade, t.ex. i en handlingsplan eller checklista?
- d) Kontrollerar ni regelbundet att anställda och elever känner till säkerhetsrutinerna?

8. Ensamarbete

- a) Händer det att någon arbetar ensam?
- b) Finns det särskilda risker för våld och hot vid ensamarbete?
- c) Händer det att minderåriga arbetar ensamma?

9. Dokumentation

- a) Anmäler ni olycksfall och tillbud till Arbetsmiljöverket i ditt län?
- b) Anmäler ni arbetsskador till Försäkringskassan?
- c) Utreder ni händelser med våld och hot?

Obs! Allvarliga olycksfall och tillbud ska anmälas till Arbetsmiljöverket enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen. Arbetsskador anmäls till Försäkringskassan enligt 42 kap 10 § socialförsäkringsbalken. Båda anmälningarna kan göras på www.anmalarbetsskada.se.

10. Hjälp efteråt

- a) Vet ni vilken form av fysisk, psykisk och social hjälp eller stöd som ska ges för att undvika eller lindra skador?
- b) Finns det särskild hjälp att tillgå, t.ex. företags- eller skolhälsovård eller annan resurs?

11. Förekomst

Har fysiskt våld eller hot om våld förekommit inom verksamheten?

12. Ökning

Har det ökat?

13. Minderåriga

Finns det minderåriga – under 18 år – som anställda eller praktikanter?

Planerade åtgärder

Ansvarig

Klart den

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Omsorg

Skola

Datum: _____

Arbetsställe: _____ Nr: _____

Arbetsgivarens ansvar

Arbetsgivaren är skyldig att planera, genomföra och följa upp arbetet så att arbetsmiljön blir bra. De anställda ska få tillfälle att medverka i detta arbete. Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter anger närmare vilka krav som ställs.

Några av de föreskrifter som är särskilt viktiga vid arbete som innebär risker för våld och hot är:

- AFS 1993:2 Våld och hot i arbetsmiljön
- AFS 1982:3 Ensamarbete
- AFS 2013:3 Minderårigas arbetsmiljö

Fler exemplar av denna trycksak beställs från
Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm
Telefon: 010-730 90 00
E-post: arbetsmiljoverket@av.se
www.av.se

Beställningsnummer ADI 525

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö